

Alta og Omegn Turlag

Nordkapp og Omegn Turlag

Sør-Varanger Turlag

Naturvernforbundet
i Finnmark
Finnmárkiču luonddugáhttenlihttu

Hammerfest kommune

postmottak@hammerfest.kommune.no

Kirkenes, 06.09.2021

Dette brevet sendes på vegne av 4H Finnmark, DNT Alta og Omegn turlag, DNT Nordkapp og Omegn turlag, DNT Sør-Varanger turlag, Naturvernforbundet Finnmark og Norsk Ornitologisk Forening avd. Finnmark.

Høringsuttalelse til kommuneplanens arealdel for Hammerfest kommune

Andre gangs offentlig ettersyn

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Finnmark er et samarbeidsforum mellom natur- og friluftslivsorganisasjonene i Finnmark på fylkesnivå. FNF Finnmark skal være en møteplass for samarbeid, en arena for kompetansebygging og kan være et felles talerør / representant for organisasjonene når det er enighet om dette. Organisasjonene inkluderer 47 lokallag med et medlemstall på omtrent 5 000 medlemmer. Det er på denne bakgrunnen vi i det følgende vil gi våre innspill.

FNF Finnmark sendte inn høring på første gangs offentlige ettersyn av arealdel for Hammerfest kommune

Vi står fast på de punktene vi listet opp den gang, [link her \(https://fnf-nett.no/finnmark/wp-content/uploads/sites/19/2021/04/Kommuneplanens-arealdel-for-Hammerfest-FNF-01.10.20.pdf\)](https://fnf-nett.no/finnmark/wp-content/uploads/sites/19/2021/04/Kommuneplanens-arealdel-for-Hammerfest-FNF-01.10.20.pdf).

I tillegg til våre tidligere punkter mener FNF Finnmark dette:

Nye havner i Hammerfest

Ersvika bør ikke avsettes til havneanlegg. Ved en utbygging av ett tyngre teknisk inngrep som en havn vil hele neset miste sitt «villmarkspregede» område¹. Et villmarkspreget område ligger fem kilometer eller mer fra tyngre tekniske inngrep. I Norge er det totale gjenværende arealet av villmarkspregede områder på kun 11,5 %².

¹ <https://miljostatus.miljodirektoratet.no/tema/naturomrader-pa-land/inngrepsfri-natur/>

² <https://miljostatus.miljodirektoratet.no/tema/naturomrader-pa-land/inngrepsfri-natur/>

FNs naturpanel opplyser at vi står i en naturkrise, hovedårsaken til dette er endret arealbruk³. Erna Solberg uttalte under et møte med 70 andre statsledere⁴:

«Å beskytte natur er å beskytte økonomien vår»

I forkant av møtet kunngjorde verdenslederne at **tapet av biologisk mangfold, klimaendringer og forringelse av økosystemer har forårsaket en natur- og klimakrise** som krever øyeblikkelig global respons.

Ved utbygging av Ersvika vil Hammerfest kommune fortsette trenden med arealendringer som forsterker naturkrisen. I «Konsekvensutredning av enkeltområder⁵» stilles det spørsmålstegn ved områdets definisjon som (INON) **soner 1**. Altså områder som ligger mellom tre og fem kilometer fra **tyngre tekniske inngrep**. I konsekvensutredning prøves det å sammenlikne 8 mindre fritidsbygg uten veiadkomst og en mindre kraftlinje på 22 kV⁶ som «tyngre» teknisk inngrep. Miljødirektoratets definisjon av tyngre tekniske inngrep lyder:

Tiltak og anlegg definert som tyngre tekniske inngrep⁷

- offentlige veier og jernbanelinjer med lengde over 50 meter, unntatt tunneler
- skogsbilveier med lengde over 50 meter
- traktor-, landbruks-, anleggs- og seterveier og andre private veier med lengde over 50 meter
- gamle ferdselsveier rustet opp for bruk av traktor tilsvarende traktorvei klasse 7/8 eller bedre standard
- godkjente barmarksløyper (Finnmark)
- **kraftlinjer bygd for spenning på 33 kV eller mer**
- massive tårn og vindturbiner
- større steintipper, steinbrudd og massetak
- større skitrekke, hoppbakker og alpinbakker
- kanaler, forbygninger, flomverk og rørgater i dagen
- magasiner (hele vannkonturen ved høyeste regulerte vannstand), regulerte elver og bekker
- gjelder regulerte elver og bekker der vannføringen enten er (vesentlig) senket eller økt
- gjelder i hovedsak magasiner der periodiske reguleringer gjennom året innebærer vannstandsøkninger og eller – senkning på en meter eller mer
- vannstrengen helt ned til sjø blir betegnet som inngrep
- for kraftverk i elv/bekk uten magasinering, betegnes elvestrengen mellom vanninntak og utløp kraftstasjon som inngrep

Etter Miljødirektoratets definisjon er området korrekt markert som inngrepsfri natur, **soner 2** (områder som ligger mellom en og tre kilometer fra tyngre tekniske inngrep). Forsøket på å så tvil om

---

³ <https://www.fn.no/nyheter/fns-naturpanel-menneskelig-aktivitet-truer-eksistensen-til-en-million-arter>

⁴ <https://www.vl.no/nyheter/2020/09/29/70-statsledere-lover-a-lose-naturkrise-den-gangen-med-en-skjerpet-plan/>

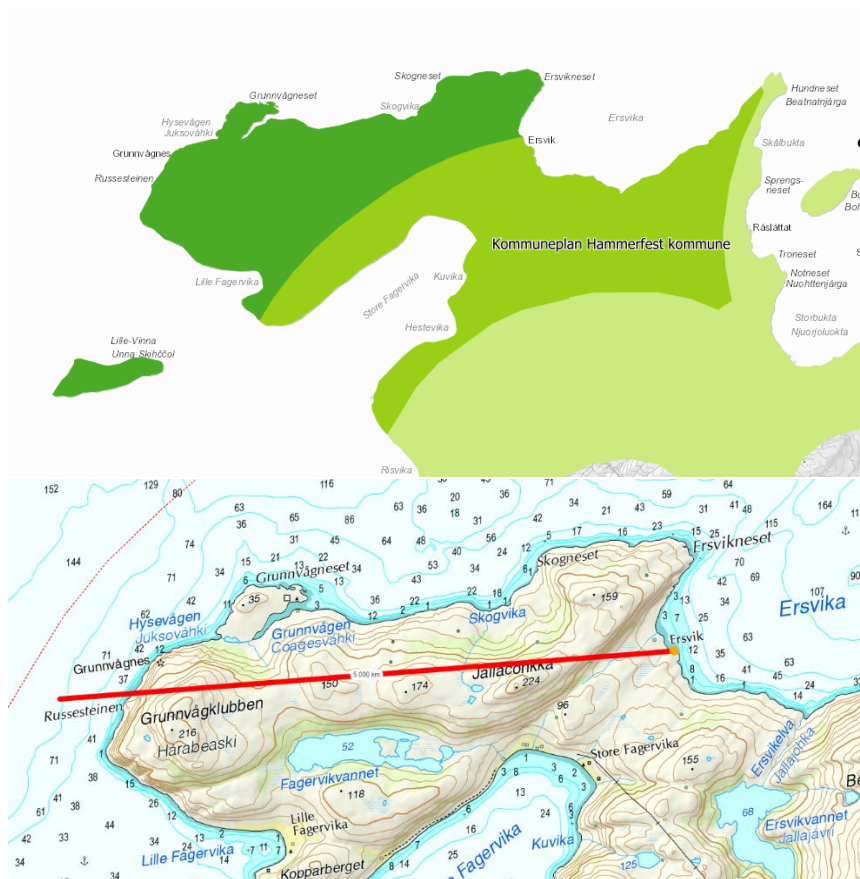
⁵ <https://hammerfest.kommune.no/f/p1/jfd2c4792-c29d-479a-a05e-609683ce86be/vedlegg-8-konsekvensutredning-for-enkeltomrader-070621.pdf>

⁶ <https://temakart.nve.no/link/?link=nettanlegg>

⁷ <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/overvaking-arealplanlegging/naturkartlegging/Inngrepsfrie-naturomrader/>

Miljødirektoratets definisjon og dermed nedgradere viktigheten av et område er alvorlig. Mer alvorlig blir dette når området som omtales er ønsket avsatt til ett større teknisk inngrep i form av en havn.

I lys av mangler og feil ved KU av området mener FNF Finnmark at området trenger en bedre og grundigere kartlegging som bakgrunn for KU.

Ersvik ligger også i ett svært viktig friluftslivsområde. Området tilbyr fritidsboliger, jakt og fiske, sjøaktiviteter og mer⁸. I konsekvensutredningen kommer det frem at området blir brukt til friluftsliv, men det nevnes ikke at Nordre Seiland karakteriseres som «Svært viktig friluftslivsområde». Konsekvens av et større teknisk inngrep som havn bør bli ansett som mer alvorlig i KU under posten «Friluftsliv og rekreasjon».

Etter flere feil mtp. konsekvensutredningen for Ersvika kan ikke FNF Finnmark være trygg på at området faktisk er undersøkt grundig nok. FNF Finnmark er skuffet over kommunens manglende kunnskap ved dette inngrepet.

Havneanlegg innerst i Repparfjorden i tilknytning til industriområde må fjernes fra arealplanen. Området er ikke godt nok kartlagt og man vet derfor lite om hvilke konsekvenser ett slikt havneanlegg kan få på lokaliteten. Likevel kan man finne noe informasjon om stedets verdi. Det har blitt registrert Knekkand (kategorisert som sterkt truet) og Lappspurv (kategorisert som sårbar) i området⁹. Det er også registret myrområder på Markoppneset¹⁰. Myr er verdifulle for insekter, dyr og planter i tillegg til å lagre CO². I forbindelse med kaianlegg kan man forvente økt forstyrrelse av

⁸ <https://faktaark.naturbase.no/?id=FK00036276>

⁹ <https://artskart.artsdatabanken.no/>

¹⁰ <https://geocortex01.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>

ærfugl som holder til på Fæg fjordholmen. Fæg fjordholmen er hekkeområde for sjøfugl i Repparfjorden. Ærfugl er en art av stor forvaltningsinteresse og en av Norges ansvarsarter¹¹. På holmen er det også registret Krykkje som er i kategori sterkt truet¹². Repparfjorden, også rundt Markoppneset er også et nasjonalt viktig gytefelt for torsk¹³ i tillegg til å være en nasjonal laksefjord.

Fiskeridirektoratet

Gytefelt Torsk MB

Privat medlem
Privat organisasjon

Sammendrag

Kartlegging av gyteområder skjer gjennom en kombinasjon av intervjuundersøkelser og verifisering i felt gjennom blant annet eggteillinger og undersøkelser av havstrømmer og oseanografi. I hovedsak er det Fiskeridirektoratet som har gjennomført intervjuundersøkelser med fiskere og Havforskningsinstituttet som har foretatt verifisering.

Vis all informasjon

Datasekk
Feature Layer

May 13, 2020
Info oppdatert

August 11, 2021
Data oppdatert

May 13, 2020
Publiseringsdato

542 poster
Vis datatabell

Felles
Alle kan se dette innholdet

Tilpasset lisens
Vis lisensdetaljer

Jeg vil bruke denne

Gytefelt torsk MB	
objectid	2195
stedsnavn	Repparfjorden
bmverdi	A
info	Nasjonalt viktig gytefelt
opphav	HL_Flødavigen
målemetode	55
naturtype	Gytefelt torsk
områdebeskrivelse	HÅy eggteighet (3), God retensjon (3)
gytefelt verdi	6
bm regdato	20161207
shape	

Zoom til

Esri, HERE, Garmin, USGS | Havforskningsinstituttet | Esri, HERE

Bildet over er et skjermbilde av Fiskeridirektoratets kartlegging av Repparfjorden. Her vises det at Repparfjorden er et «Nasjonalt viktig gytefelt», under står det at gytefeltet gjelder for torsk. Med «bmverdi» henviser Fiskeridirektoratet til verdissetingen av området, der A er satt som **svært viktig**. Et nasjonalt viktig gytefelt for torsk er langt mer verdifullt for reproduksjon av den norske bestanden av torsk enn Hammerfest kommune viser til i sin arealplan. Ved å ikke legge vekt på dette i arealplanen kan Hammerfest kommune risikere å uopprettelig skade eller endre forholdene som kreves av en nasjonalt viktig gytefjord. Dersom skaden blir så omfattende at torsken slutter å gyte i Repparfjorden er det fare for at den nasjonale bestanden av torsk går dramatisk ned. Det er svært alvorlig for lokal og nasjonal økonomi.

¹¹ <https://artnasjonal-faktaark.miljodirektoratet.no/?id=miljodir/nb/ba00007183-71>

¹² <https://artskart.artsdatabanken.no/>

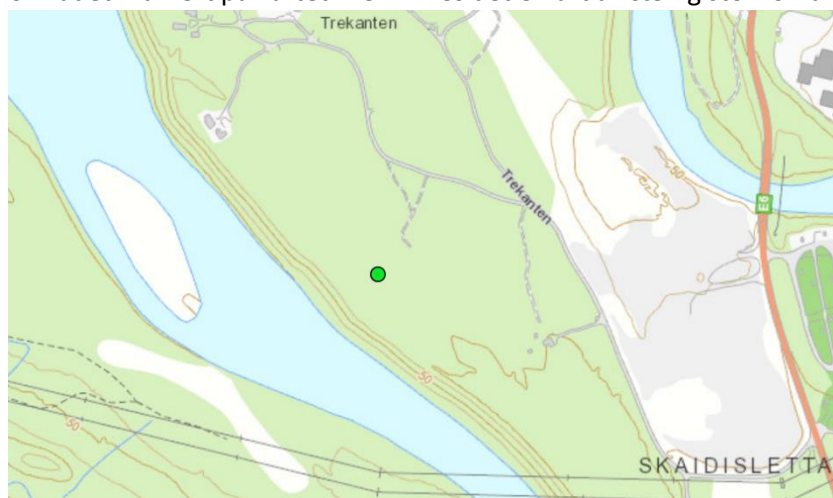
¹³ https://open-data-fiskeridirektoratet-fiskeridir.hub.arcgis.com/datasets/fda9814faee1405594430c396a6edeade_0/explore?location=70.457442%2C24.441303%2C11.21

Det er heller ikke gjort kartlegging av friluftslivsområder i gamle Kvalsund kommune inkludert Markopp¹⁴. Det er dermed uvisst hvilken konsekvens en utbygging vil ha for friluftslivsutøvelse i området. Markopp har flere registrerte kulturminner, det vil dermed være en fare for at uregistrerte kulturminner vil gå tapt dersom en utbygging tar plass.

Markoppneset må kartlegges både av hensyn til naturmangfold og friluftsliv. En grundig KU av området behøves og bør foreligge før videre utnyttelse av området.

«Trekanten» ved Skaidi

«Trekanten» ved Skaidi. FNF Finnmark ber Hammerfest kommune være forsiktig med arealendring i området markert på kartet. Her finnes det en art av særlig stor forvaltningsinteresse: Fjellhumle¹⁵.

Fremtidig arealplanlegging bør være arealnøytral

FNF Finnmark støtter enda Hammerfest kommune i prinsippet om fortetting fremfor nye utbyggingsområder. Likevel ønsker FNF Finnmark å utfordre Hammerfest kommune til å sikte mot arealnøytralitet. Arealnøytralitet betyr at kommunen kun skal planlegge utnyttelse av de arealene som allerede er båndlagt¹⁶. For å klare dette må Hammerfest kommune også innføre arealregnskap. Kommuner som allerede har et politisk vedtak på arealnøytralitet er Nordre Follo og Flakstad. Nesodden, Vestvågøy, Stavanger, Asker er i prosess mot arealnøytralitet.

Akvakultur

FNF Finnmark mener fremdeles at Hammerfest kommune bør stille krav til akvakulturnæringen. Dersom Hammerfest kommune ikke mener de er riktig myndighet til å stille krav, bør Hammerfest kommune heller ikke legge til rette for videre utbygging av akvakultur i kommunen.

FNF Finnmark er fremdeles svært kritiske til Hammerfest kommune skal sette av nye 39 963 798 kvm til fremtidig akvakulturreal.

¹⁴ <https://geocortex01.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>

¹⁵ <https://artnasjonal-faktaark.miljodirektoratet.no/?id=urn:catalog:zmbn:ent:hym-48214>

¹⁶ <https://www.sabima.no/et-arealnoytralt-norge/>

**FNF Finnmark er fornøyd med at Hammerfest kommune ønsker å stille krav til akvakulturanlegg
Ref. svar på FNF-F sitt innspill i første høring av arealplanen.**

Kommunen ønsker å kunne stille miljøkrav til akvakulturanlegg. Denne problemstillingen ble drøftet flere ganger både med statsforvalteren og fylkeskommunen. Kommunen har fått klar tilbakemelding på at ev. miljøkrav fra kommunens side vil bli møtt med innsigelse. Miljøhensyn må derfor sikres gjennom behandling av søknader etter akvakulturloven. Kommunen stiller imidlertid krav til lys- og støyforurensning ifm. akvakulturanlegg¹⁷.

I første høringssvar fra FNF Finnmark henviser vi til Planforum i Vadsø 09.05.19. Fylkesmannen (nå Statsforvalteren), siteres på dette: *Det kan ikke tas med bestemmelser om bærekraft/0 utslipp vedr. akvakultur. Dette vil medføre innsigelse.*

FNF Finnmark tar dette opp på nytt ettersom Hammerfest kommune igjen henviser til sitatet fra Statsforvalteren i svar til FNF Finnmark under første høringsrunde på arealplanen.

Ved det opprinnelige forslag fra Alta kommune angående Altas arealplan var det lagt inn miljøkrav om null utslipp, dette skulle tre i kraft ved søknad om etablering eller økning av MTB i oppdrettsanlegg. Fylkesmannen uttalte: "Dette kan være viktige grep for å ivareta villaksen i Altavassdraget." Riktignok ble det levert en innsigelse på bestemmelsen fra Finnmark fylkeskommune. Fylkeskommunen uttalte feilaktig at Alta kommune stilte krav om tette anlegg. Alta kommune stilte ikke et slikt, noe de heller ikke har mulighet til ref. lovverket (akvakulturloven). Alta kommune fulgte opp sin rettighet gjennom Plan og bygningsloven, der kommunen med full rett kan stille miljøkrav om utslipp. Kommuneplanen, herunder arealplanen, er juridisk bindende og der hvor kommuneplanen for areal ikke tar nok hensyn til naturmangold og føre-var-prinsippet bør kommunen avstå fra å legge til rette for potensielt irreversibel påvirkning av naturlig tilhørende laksestammer, samt kysttorsk m.fl. Havforskningsinstituttet viser også tydelig at det mangler mye kunnskap i sine årlige risikovurderinger¹⁸.

Fra referat meklingsmøte, Fylkesmannen i Hordaland 05.01.17 om Osterøys arealplan¹⁹:

Fylkesmannen presiserte at ein kommune kan sette kvalitetskrav til miljøet i føresegnene til kommuneplanen. Då bør kommunen minst halde seg innan nedre grense i nasjonale normer og statlege retningslinjer, der slike krav følgjer av desse. Det er eit minimumskrav. Dersom kommunen foreslår eller vedtar dårlegare miljøkrav enn det, altså ikkje gir det vernet for miljøet som følgjer av nemnde normer, kan det gi grunnlag for reaksjonar frå Fylkesmannen som sektormynd, som m.a. motsegn til planen. Men ein kommune må kunne fastsette at ein vil ha eit betre miljø i sin kommune enn det som følgjer av dei nasjonale normene og fastset strengare miljøkrav i føresegner til kommuneplanen. Etter forureiningslova og for Fylkesmannen som forureiningsmynde vil det i utgangspunktet vere uproblematisk. Det vil også støtte formålet med lova. Det

---

¹⁷ <https://hammerfest.kommune.no/f/p1/i9f184fdf-7147-412c-9348-cbd77c932589/vedlegg-10-innspill-ifm-oe.pdf>

¹⁸ <https://www.hi.no/hi/nettrapporter/rapport-fra-havforskningen-2021-8>

¹⁹

<https://drive.google.com/file/d/0B7V6Fw2wSLn1bVl3Y1IKem1JbjF5cJBCRDFpVzVNMkhRR1NF/view?resourcekey=0-15VZ36v9jIN7pO5-46M22w>

følger då av forureiningslova at ein skal legge kommuneplanen til grunn som nemnd.

Akvakultur, slik det hovedsakelig utføres nå med åpne merder, er direkte truende mot vill fisk i fjorden, det gjelder laks, sjø-røye, torsk m.fl. Kommunen har rett til å kreve anlegg som ikke truer eller påvirker fjorden negativt. På denne måten kan man sikre seg at fremtidige generasjoner også kan nyte av livet i fjorden. Genetisk innblanding er vurdert som den største trusselen for villaks i Norge²⁰. I tillegg kommer konsekvenser som smitte av lakselus²¹ og andre sykdommer. Flere lokaliteter og økte MTB gir en kraftig økning i antall oppdrettslaks i Hammerfest kommune. Påvirkning av sjøbunnen ved lokalitetene er sammenlignbart med utslipp av kloakk fra mellomstore byer. Øvrig påvirkning som lakselus, ILA og genetisk innblanding påvirker langt utover Hammerfest kommune. **Det er derfor viktig at Hammerfest kommune følger opp «føre-var-hensyn» og naturmangfoldloven og dermed setter krav om ingen utslipp fra akvakulturanlegg. Hammerfest kommune har en slik rettighet.**

Kommunen skal utarbeide en kommuneplan som etterlever formålsparagrafen til plan- og bygningsloven:

Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner²²

Og samtidig etterleve statlige forventninger ved å tilrettelegge tilstrekkelig areal for vekst i næringen finnes det kun et alternativ. Og det er å sette bestemmelser som sikrer at utvidelser og nyetableringer av akvakultur kun gjøres dersom de ikke bidrar til økt samlet belastning for anadrom fisk, spesielt med hensyn til genetisk innblanding og lakselus.

Som en påminnelse til Hammerfest kommune bør alle nye oppdrettsanlegg, reetableringer, søknader om økning av MTB, m.m. legges ut offentlig til høring med påfølgende sakspapirer på kommunens hjemmeside. Dette vil hjelpe kommunen til å innhente kunnskap fra lokale brukere, interesseorganisasjoner og øvrige med kjennskap til de aktuelle områdene i å uttale seg. Det vil bidra til en bedre forståelse av konsekvensene slike etableringer vil medføre.

Innspill til enkelte avsatte lokasjoner til akvakultur

1.18.1 VA201 Husfjorden

Lokasjonen ligger i et foreslått område for marint vern²³.

Det er vitenskapelig dokumentert at marint vern bevarer biologisk mangfold, beskytter habitater, øker biomasse og tetthet av vernede arter, gjenoppbygger bred alders- og størrelsessammensetning hos vernede arter, styrker motstandskraften i økosystemet og kan bidra til mer bærekraft i fiskerier²⁴.

---

²⁰ <https://forskning.no/hav-og-fiske-partner-havforskningsinstituttet/romt-oppdrettslaks-kan-utslette-villaksen/273323>

²¹

https://www.regjeringen.no/contentassets/b352699b485d471fa50b9efdfb28dce/ekspertgruppe_hovedrapport_rten_2017.pdf

²² https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2008-06-27-71/KAPITTEL_1#KAPITTEL_1

²³ <https://faktaark.naturbase.no/?id=VP00000457>

²⁴ <https://www.hi.no/hi/temasider/hav-og-kyst/marint-vern>

Statsforvalteren avsto søknad om dispensasjon for etablering av akvakultur/oppdrett ved Tauterryggen marine verneområde – Frosta²⁵. Hvor store likheter det er mellom disse områdene og om samme konklusjon kan gjelde for Husfjorden er noe Hammerfest kommune bør ta hensyn til. Her mener FNF Finnmark at føre-var-prinsippet må gjelde.

Innerst i Husfjorden er det registrert fiskemåke (nær truet), teist (truet) og makrellterne (truet)²⁶. Ved Vatnholmen er det registret svartbak (ansvarsart), krykkje (truet). Hvordan påvirkes disse fugleartene av oppdrettsanlegg?

Området er også et lokalt viktig gyteområde for torsk, noe som forsterker behovet for forsiktighet og føre-var-prinsippet.

FNF Finnmark mener det ikke bør tillates oppdrett ved lokasjonen.

1.18.2 VA202 og VKA208 Hamnefjorden

Hamnefjorden er som Husfjorden planlagt i et foreslått område for marint vern. Det er flere likhetstrekk mellom Hamnefjorden og det avslåtte oppdrettsanlegget ved det marine verneområdet Frosta.

Området ligger også i et lokalt viktig gytefelt for torsk.

I nærheten til arealet er det registrert fiskemåke (nær truet) samt svartbak (art av særlig stor forvaltningsinteresse). Inne i fjorden er det registrert stripeskjell. Stripeskjell er en norsk ansvarsart der 25 % av europeisk bestand befinner seg i Norge. Arten er av særlig stor forvaltningsinteresse.

FNF Finnmark mener det ikke bør tillates oppdrett ved denne lokasjonen.

Sandøyfjorden

I egen KU fortelles dette om Sandøyfjorden:

Samlet vurdering:

Området er lite berørt av menneskelig aktivitet. Det vurderes at tiltaket kan ha store negative konsekvenser for biologisk mangfold og fiskeri.

Anbefaling: Tiltaket anbefales ikke.

I tillegg til kommunens egen KU, advarer Fiskeridirektoratet, Statsforvalteren i Troms og Finnmark, Kystverket m.fl. mot oppdrett. FNF Finnmark støtter disse advarslene.

Til tross for så stor enighet mot å avsette området til akvakultur velger Hammerfest kommune å tilrettelegge for akvakultur i området under påskudd av ønske om å forske på miljøeffekter av oppdrett.

Det er fullstendig unødvendig å etablere et slikt forskningsprosjekt i dette området. Vi vet fra før at oppdrett medfører store miljøeffekter. Prosjektet Marin Verdiskapning, eid av Hammerfest havn og Hammerfest kommune i samarbeid med Nofima, kan oppsøke andre etablerte, eller andre nyetableringer der tilsvarende forhold som ønskes for forskning er tilstede.

FNF Finnmark mener det ikke bør avsettes areal til oppdrett eller forskning på oppdrett ved Sandøyfjorden.

---

²⁵ <https://www.miljovedtak.no/Registrering/LastNedFil?FilId=9bb66e89-c61d-eb11-90fb-005056b6c88f>

²⁶ <https://geocortex01.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>

Beskytter Hammerfest kommune natur?

SABIMA har nylig lansert sin oppdaterte utgave av naturkampen²⁷. Dette bør være et godt verktøy for Hammerfest kommune i sitt generelle arbeid mot å bli en mer naturvennlig kommune. Noen av målene for å øke kommunens naturvennlighet kan nås gjennom arealplanen, men for sikkerhetsskyld vil alle punktene listes opp her.

Ansette en arealforvalter med kunnskap om natur. Naturforvalter eller biolog kan gi kunnskapsbasert forvaltning av natur og vil kunne gi bedre innsikt i kommunens naturverdier.

Hammerfest kommune bruker 121 kr per innbygger til dette formålet. FNF-F er fornøyd med det, men råder kommunen til enda mer satsing.

Alder på arealplan. En kommune med gamle arealplaner sitter ofte med utdatert kunnskap.

FNF Finnmark er fornøyd med at Hammerfest kommune nå oppdaterer sin arealplan. Vi ber også om at kommunen utreder naturgrunnlaget i alle områder som endrer formål under arbeidet med planen.

Kommunedelplan naturmangfold. Kommuner som lager kommunedelplan for naturmangfold har samlet verdifull kunnskap om naturverdiene de råder over. Oversikten er veiledende for hvilke områder som ikke blir åpnet for utbygging i areal-/reguleringsplan. Med en slik plan følger også en handlingsplan for hvordan målene om å sikre kommunens naturmangfold skal nås.

Hammerfest kommune er gode på dette punktet. FNF-F er godt fornøyd med dette.

Reguleringsplan for natur. Kommunen kan sikre natur ved å lage egne reguleringsplaner for naturområder.

Hammerfest kommune har ingen reguleringsplaner med hensyn til natur. Dette er ikke godt nok

Arealnøytralitet. Hver gang vi endrer eller gjør inngrep i natur, påvirkes levestedet til planter, dyr og sopp. Arealendringer er den største trusselen mot naturmangfold. En kommune med mål om å bli arealnøytral, har forstått problemet og vil arbeide for å gjenbruke og fortette, ikke forbruke natur.

Hammerfest kommune utvider sine båndlagte arealer, også i denne arealplanen. Det kan virke som målet om arealnøytralitet ikke er noe kommunen ønsker å satse på.

Hyttebygging. Arealendringer er den største trusselen mot naturmangfold. Hyttebygging innebærer ofte store arealendringer, og urørt natur blir planert ut og erstattet av grus og plen. Da krymper og fragmenteres artenes leveområder.

Hammerfest kommune har innvilget en grunnflate på 1697 m². Dette tallet bør reduseres.

Dispensasjon til bygging i strandsonen. Et mylder av arter og livsformer lever og trives der land møter hav. Strandsonen er blant de mest artsrike leveområdene vi har i Norge. Strandsonen tilhører oss alle og det er forbudt å bygge 100 meter fra vannkanten langs hele kysten, om ikke kommunen lager egen plan for området som tillater bygging. Kommunene gir dessverre svært mange dispensasjoner.

---

²⁷ <https://naturkampen.sabima.no/kommune/5406>

Hammerfest kommune har gitt flere dispensasjoner til bygging i strandsonen. Dette er også ett hinder for friluftsliv og allemannsretten.

Bygging på jordbruksareal. Når vi bygger ned områder der det kan produseres mat, tar vi viktige leveområder fra insekter, planter, fugler og andre arter. Store jordbruksarealer får hvert år endret bruksformål. Eksempler på dette er åkre der det tillates å bygge bygninger eller vei. Ofte blir ny natur dyrket opp som erstatning, og gir dobbelt negativ effekt

Kommunen har tillatt nedbygging av 1,9 dekar jordbruksareal.

Nydyrking av myr og fastmark. Myr er en viktig og verdifull naturtype som det ikke lenger er lov å dyrke opp, men kommunen kan gi dispensasjon. Når fastmark og myr nydyrkes, forsvinner nesten alle artene der. Kommunen må heller hindre nedbygging av jordbruksjord enn å åpne opp for nydyrking.

FNF Finnmark gratulerer Hammerfest kommune med ingen innvilget areal til nydyrking på myr.

Bygging langs ferskvann. Kantvegetasjonen langs vann gir utspring til et mylder av arter. Trær og planter langs vannet gir både skygge og god næring til fisker. Å bygge i disse områdene medfører at mange arter, som blant annet rådyr, mister mulighet til å bevege seg usett.

Kommunen har ikke gitt dispensasjoner til bygging langs ferskvann. Det er bra.

Økologisk tilstand for vann, elver, bekker og kyst. Alle levende organismer er avhengige av vann. I Norge er vi vant til å ha mye og rent vann, men mange vannforekomster er forurenset og kraftig utbygget. Den økologiske tilstanden gir et bilde av hvor bra det står til med vannene, elvene, bekkene og kystvannet, og i hvilken grad kommunen har beskyttet disse. EUs vanddirektiv sier at tilstanden skal være "god" eller "svært god" i alle vannforekomster

Hammerfest kommune er gode på dette målet.

Dispensasjon fra plan. En kommune som gjør mange unntak fra vedtatte langtidsplaner, har manglede styring på arealbruken. Når lokalpolitikere behandler søknader om dispensasjon, får de mindre informasjon om konsekvensene av utbyggingen. I tillegg er det ofte bare utbygger som får fremmet sin sak.

FNF Finnmark er skuffet over antallet dispensasjoner gitt.

Vernede områder. Når et område er vernet, er verdifull natur beskyttet mot ødeleggelser. Det er først og fremst nasjonale myndigheter som kan verne områder. Kommunene som får høyest poengsummer her, har store områder som er vernet. Alle verneformer er inkludert.

Hammerfest kommune har vernet areal på 193,8 km². Dette er bra, men kan og bør bli bedre.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Finnmark

Per Erik Motrøen

Per Erik Motrøen
Koordinator
FNF Finnmark

